Cena numeru 25 groszy

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 243 — Rok 132 (3) | Sobota, 16 października 1943 r. | DZIŚ: Gawła JUTRO: Małgorzaty

354 czołgów bolszewickich zniszczono w 3 dniach

Zażarte walki nad rzeką Volturno

Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA w dniu 15 października:

Na północ od Morza Azowskiego i nad biegiem środkowego Dniepru nieprzyjaciel przeprowadzał na kilku odcinkach gwałtowne ale bezskuteczne ataki. Przyczółek mostowy Zaporoże został, stosownie do rozkazu, oprócz niony przez nasze wojska po uprzednim zniszczeniu ważnych urządzeń.

Nad Dnieprem, u ujścia Prypeci i nad rzeką Soż nasze ataki przyniosły dalsze sukcesy. Kilka nieprzyjacielskich punktów przeprawy na zachodnim brzegu rzek zostało zlikwidowanych, inne ściśnięto.

Na zachód od miasta Kryczew, a zwłaszcza na zachód od Smoleńska, załamały się także wczoraj silne próby przełamania się bolszewików. Jedynie tylko w rejonie bojowym na południowy zachód od Smoleńska zniszczono przy tym 46 czołgów bolszewickich. W ciągu ostatnich 3 dni stracił nieprzyjaciel w czasie swoich bezskutecznych ataków ogółem 354 czołgów i 233 samolotów.

Kapitan Nowotny, komandor pewnej formacji myśliwskiej, osiągnął wczoraj na froncie wschodnim 250 zwycięstwo powietrzne. W ciężkich walkach obronnych na środkowym odcinku frontu odznaczyła się szczególnie I. zmotoryzowana ochotnicza brygada grenadierów SS.

W południowych Włoszech brytyjsko-północno-amerykańskie wojska przystąpiły w godzinach popołudniowych dnia 14-go października przy pomocy przeważających sił piechoty i czołgów do oczekiwanego ataku przeciwko naszym wysuniętym pozycjom nad rzeką Volturno po obydwu stronach miasta Capuy. Toczą się jeszcze ciężkie i zażarte walki.

Silne formacje północno-amerykańskich bombowców zaatakowały wczoraj miasto Schweinfurt i spowodowały poważne szkody w dzielnicach mieszkaniowych i handlowych.

Niemieckie formacje samolotów myśliwskich i niszczycielskich rzuciły się na nieprzyjaciela i współdziałając z artylerią przeciwlotniczą, w gwałtownej bitwie powietrznej zadały mu ciężką klęskę. Według dotychczasowych raportów z 250 do 300 atakujących bombowców strącono 121. Prawdopodobnym jest zestrzelenie dalszych bombowców.

Łodzie podwodne w toku ciężkich walk z konwojami brytyjsko-północno-amerykańskimi zatopiły 11 statków o łącznej pojemności 74.000 ton i 2 kontrtorpedowce. Uszkodzono ciężko 2 dalsze statki i 1 kontrtorpedowiec.

BERLIN, 15 10. — Z dobrze poinformowanych źródeł dowiaduje się agencja „Telepress" następujących szczegółów o sytuacji w środkowych Włoszech:

Z początkiem bieżącego tygodnia Anglicy w coraz silniejszym stopniu naperali na linie niemieckie, położone na północ od Neapolu. Skoro jednostki brytyjskie ustawiły liczne ciężkie baterie na północ od Averas i w rejonie Capua, rozpoczął się w dniu wczorajszym na szerokim froncie gwałtowny atak na stanowiska niemieckie, położone na północnym brzegu rzeki Volturno. Akcję tę w rejonie nadbrzeżnym koło ujścia Volturno wspierała artyleria kilku statków wojennych. W ciągu ożywionych i zaciętych potyczek udało się Anglikom w kilku miejscach osiągnąć północny brzeg rzeki, oraz odeprzeć na tych odcinkach obrońców niemieckich Skutkiem natychmiast przeprowadzonych potężnych kontrataków, wspieranych bardzo skutecznie dobrze kierowanym ogniem artylerii oraz bronią pancerną i działami szturmowymi, piechocie niemieckiej udało się Anglików bądź to odeprzeć poza rzekę, bądź też zepchnąć na tak szczupłym terenie, że odcinki te nie mogą już służyć jako punkty wyjściowe do większych akcyj. — W czasie likwidowania pewnego przyczółka mostowego rozbito w zupełności jeden pułk brytyjski, przy czym oddziały niemieckie zabrały kilkuset jeńców do niewoli.

Jak się można było tego spodziewać, Anglicy celem przeprowadzenia swego wielkiego ataku na odcinku Volturno pod osłoną swych okrętów wojennych rzucili do akcji również większą jednostkę desantową tuż na północ od ujścia rzeki, przy czym zadaniem tych oddziałów było posuwanie się doliną Volturno w kierunku na wschód i złamanie linii niemieckich Lokalne rezerwy niemieckie odrzuciły jednak oddział brytyjski, spychając go na wybrzeżu na bardzo wąskiej przestrzeni, gdzie obecnie również dostał sie w zasięg artylerii niemieckiej. Tutaj również Anglicy stracili przeszło 300 jeńców i znaczne ilości broni.

Echa „wypowiedzenia wojny" przez Badoglio

AMSTERDAM, 15. 10. — Na marginesie tzw. wypowiedzenia wojny rządu Badoglio Niemcom, które spotkało się z przyjęciem różnym w opinii publicznej, stwierdza brytyjskie biuro informacyjne m. in., że jest to rzeczą nieprawdopodobną, aby przyczynek wojskowy, jaki jest w stanie od siebie dorzucić Badoglio, był poważniejszy, zwłaszcza że największa część kraju zajęta jest przez Niemców. „Daily Mail" mówi, że koniecznością jest jednak przyjmować wszelką zaofiarowaną pomoc, skądkolwiekby ona pochodziła. „Times" jest zdania, że praktyka dopiero może na to odpowiedzieć, czy wypowiedzenie wojny przez Badoglia przedstawia istotną pomoc.

GENEWA, 15. 10. — Wypowiedzenie wojny przez rząd Badoglia Rzeszy Niemieckiej przyjęte zostało ze spokojem w Londynie, niezawodnie w zrozumieniu zupełnego braku ważności tego zdarzenia. Koła miarodajne podkreślają ponownie, że tym samym Włochy nie stają się ani aliantem, ani też członkiem narodów zjednoczonych. Rządowe koła brytyjskie akcentują, że wskutek wypowiedzenia wojny nic nie zmieniło się w stosunku Anglo-Amerykanów do Włoch. Włochy uzyskały jedynie pewnego rodzaju „termin doświadczalny".

LIZBONA, 15. 10. — Departament wojenny Stanów Zjednoczonych podał do wiadomości, że sytuacja 50-ciu tysięcy włoskich jeńców wojennych w Stanach Zjednoczonych nie dozna żadnej zmiany również i po wypowiedzeniu wojny Włoch Badoglia Rzeszy Niemieckiej. Co ma się stać z jeńcami wojennymi, którzy przebywają przy wojskach anglo-amerykańskich w zagranicy, to pozostawia się do zadecydowania każdorazowemu dowódcy na odnośnym terenie wojennym. Inne doniesienie mówi:

Jest to rzeczą mało prawdopodobną, żeby włoscy jeńcy wojenni mieli być odtransportowani do Włoch, jak długo tonaż okrętowy, którym się dysponuje, potrzebny jest dla transportów wojsk Stanów Zjednoczonych i dla celów zaopatrzenia. Więc też jeńcy włoscy w Stanach Zjednoczonych długo jeszcze czekać będą musieli na swój powrót do ojczyzny.

SZTOKHOLM, 15. 10. — W artykule p. t. „Wojna bez czci" „Helsingborgs Dagbladet" pisze w związku z wypowiedzeniem przez rząd Badoglia wojny Niemcom: „Rząd Badoglia swym ostatnim krokiem znowu wykazał, że kroczy nadal drogą pozbawioną czci. Zarzuty podnoszone przeciwko b. sprzymierzeńcowi, który przez długi czas skutecznie wspierał Włochy, są groteskowe i świadczą o złym charakterze oskarżycieli.

BERLIN, 15. 10. — W uzupełnieniu t. zw. wypowiedzenia wojny Niemcom przez klikę Badoglia donoszą, że delegat Badoglia miał zamiar wręczyć odnośne oświadczenie niemieckiemu ambasadorowi w Madrycie. Ambasador Dieckhoff wyprosił delegata za drzwi wraz z jego wypowiedzeniem wojny.

Sowiety a nadzieje Aliantów

„Prawda" o konferencji w Moskwie

BERLIN, 15. 10. — Pierwsze urzędowe stanowisko rządu moskiewskiego do mającej się odbyć konferencji trzech mocarstw, rozpowszechniane przez „Prawdę", zdaniem niemieckich kół politycznych wywoła niewątpliwie silne rozczarowanie u Anglo-Amerykanów i ich przyjaciół, jak również w niektórych państwach neutralnych.

Jak się podkreśla w Berlinie, stanowisko sowieckie jest niedwuznaczną odmową, skierowaną pod adresem pewnych politycznych kombinacyj i życzeń. Moskwa oznacza je mianem głupiej gadaniny i podkreśla przede wszystkim, że na konferencji mocarstw mówić się nie będzie ani o ustaleniu granic sowieckich, ani też o zagadnieniach specjalnych, jak o państwach bałtyckich itp., ale jedynie i wyłącznie debatować się będzie nad kwestią wzmocnienia wspólnych wysiłków wojennych. W ten sposób rząd sowiecki dał wyraźnie do zrozumienia, że w żądaniach swych terytorialnych żadną miarą nie pozwoli na krępowanie sobie rąk, co przede wszystkim oddziała wstrząsająco na organizacje emigranckie państw neutralnych, które liczyły się z pomocą Anglo-Amerykanów dla obrony przed ekspansywnością sowiecką.

Jeżeli Moskwa, jak podkreśla się w Berlinie, zdołała wygrać już pierwszą fazę tej rozprawy przez wybór Moskwy jako miejsca konferencji, to zupełnie słusznie mówić można o drugiej wygranej fazie dla Moskwy, kiedy potentaci sowieccy oznaczają obecnie również i tematy do tej konferencji.

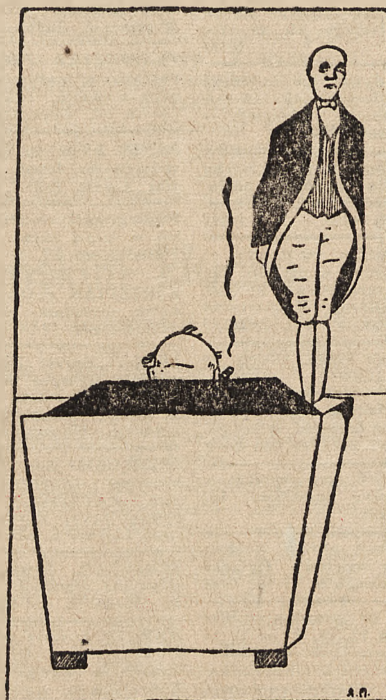
W świetle tych wydarzeń nabiera też znaczenia oświadczenie Roosevelta, mianowicie że „oddanie sowiecko-rosyjskich punktów oparcia celem zwalczania Japonii związane będzie z pewnymi trudnościami", w czym upatrywać należy niedwuznaczny krok wstecz ze strony Białego Domu w odniesieniu do tego rodzaju życzeń amerykańskich, które dotąd propagowano bez osłonek.

Watykan dementuje fałszywe oświadczenia

RZYM, 15 10. — Oficjalny organ Watykanu „Osservatore Romano" opublikował w dniu 8 października charakterystyczną notatkę następującej treści:

Arcybiskup Nowego Jorku Monsignore Spellman złożył ostatnio szereg oświadczeń wobec przedstawicieli prasy amerykańskiej. Dzienniki amerykańskie, podające w związku z tym odpowiednie sprawozdania, wspomniały również jakoby Spellman ostatnio był gościem Ojca świętego. Dzienniki przy tym dodały, że zdaniem dobrze poinformowanych kół współdział Spellmana przyczynił się do zawieszenia broni we Włoszech Po zasięgnięciu obecnie odpowiednich informacyj jesteśmy w możności oświadczyć, że twierdzenie to pozbawione jest wszelkich podstaw.

Nie popełni się błędu przyjmując, że Watykan objawia niesłychane zainteresowanie w tym, by zdystansować się od manipulacyi jakie poprzedziły podpisanie kapitulacji przez Badoglio.

— Mr. Churchill, marszałek Badolio prosi o audiencję.
— Przyjmij go sam!

Rys. Leo Melik

Rommel u Duce

BERLIN, 15. 10. — Niemieckie biuro informacyjne dowiaduje się, że w dniu 12 października przybył Duce w siedzibie swego rządu we Włoszech głównodowodzącego wojsk niemieckich na tym obszarze, generalnego marszałka polnego Rommla.

Bombardowanie Tirany

BERLIN, 15 10. — Niemieckie biuro informacyjne dowiaduje się, że w rychłych godzinach popołudniowych dnia 13 października zaatakowana została przez lotnictwo anglo-amerykańskie stolica Albanii Tirana. Ludność mahometańska poniosła dotkliwe straty. Większa liczba lekkich bomb burzących eksplodowała wewnątrz dzielnic mieszkalnych, w których ofiarą ataku bombowego padła nie stwierdzona jeszcze dotąd liczba kobiet i dzieci.

Proklamacja niepodległości Filipin

TOKIO, 15. 10. — Wśród bicia wszystkich dzwonów kościelnych na wyspach Filipińskich wprowadzono dzisiaj przed południem w urząd Józefa Laurella, pierwszego prezydenta nowej republiki. Historycznego aktu dokonano w obecności wszystkich wyższych urzędników Filipinów, pierwszego ambasadora japońskiego Muraty, generała-porucznika Kurody, naczelnego dowódcy japońskich sił zbrojnych na Filipinach oraz innych urzędników, zgromadzonych w gmachu obrad rady narodowej. Z wielkim napięciem obecni wysłuchali przemówień oraz odczytania deklaracji niepodległościowej. Przeszło 300.000 rzesza, zgromadzona w parku Luneta, naprzeciwko gmachu rady narodowej, w skupieniu wysłuchała inauguracyjnego przemówienia przewodniczącego filipińskich ciał wykonawczych.

TOKIO, 15. 10. Rząd japoński wydał w dniu 14 października oświadczenie, według którego z okazji proklamacji niezawisłości Filipin rozwiązuje się japońska administrację wojskowa na Filipinach.

Głos dnia

Bułgarski dziennik rządowy „Dnes" pisze, że naród bułgarski wyciągnął pewne nauki z dotychczasowego biegu historii. Błędy, jakie popełniano w przeszłości, nie powtórzą się już ani w teraźniejszości, ani w przyszłości, ponieważ naród bułgarski jest dość dojrzały pod względem politycznym i nie jest tak naiwny, aby uwierzył agitacji obcej.

Cały naród bułgarski, tak podkreślił dziennik, stanął dziś zwarcie i zjednoczony na raz obranej drodze, która jest najlepsza i doprowadziła do uzyskania ambicyj narodowych.

W KILKU WIERSZACH

W sprawozdaniu o sytuacji w Indiach agencja Reutera podaje, że Kalkuta przedstawia obraz grozy, przy czym niekorzystne warunki atmosferyczne przyczyniają się do zwiększenia niedoli ludności hinduskiej. Wszyscy, którzy poświęcając ostatni swój dobytek spodziewali się otrzymać w Kalkucie jakiekolwiek środki żywności, obecnie przekonali się, że nadzieja ta była złudną.

Lekarze japońscy z frontu na południowym Pacyfiku stwierdzili, że północni Amerykanie posługiwali się na wyspie Salomońskiej Nowa Georgia kulami dum-dum. Podczas operowania rannych Japończyków, przywiezionych z linii frontowej, znaleziono w szeregu wypadków pociski dum-dum.

W niedzielę przybył do Tokio burmański poseł nadzwyczajny Thein Mauno. Prawdopodobnie pozostanie on w Japonii jako pierwszy przedstawiciel dyplomatyczny Burmy, po uprzednim spełnieniu swej misji.

Minister obrony narodowej zarządził, iż w ramach faszystowsko-republikańskich sił zbrojnych utworzony będzie korpus czarnych koszul, który obok pozostałych gatunków broni kontynuować ma tradycję milicji.

Stalin odrzucił zaproszenie wzięcia udziału w konferencji, mającej w Waszyngtonie obmyśleć nowe plany w sprawie uregulowania powojennych zagadnień finansowych. Rząd sowiecki oświadczył, że w tej konferencji nie jest zainteresowany.

Wychodzący w Maladze dziennik „Bur" wykazuje na podstawie faktów, że Niemcy w dziedzinie wojskowej nawet na chwilę nie wypuściły inicjatywy z ręki.

Premier australijski Curtin oświadczył, że dramatyczne ograniczenia, jakie zaznaczyły się w przemyśle zbrojeniowym oraz w produkcji środków żywnościowych, są dla ludności cywilnej nieuniknionym skutkiem przerwania pracy w zakładach górniczych. W przyszłym tygodniu ograniczony będzie ruch kolejowy w Nowej Południowej Walii skutkiem silnego spadku w produkcji węgla.

Z naszego kraju

Ołtarze na podwórzach Warszawy

Zanim jeszcze pogasną wszystkie światła zaciemnionego miasta, z wnętrza podwórek dzielnic centralnych, przedmieść i dalekich peryferii płynie w gęstniejący mrok nocy kolorowy blask lampek elektrycznych — W ślad za nim biegnie melodia... Jak co dzień, jak każdego wieczoru, podwórka wielkich nowoczesnych kamienic i parterowych ruder, rozbrzmiewają tonami pieśni nabożnych. Przed rzęsiście oświetlonymi ołtarzykami podwórzowymi, tonącymi w powodzi kwiatów, gromadzą się rzesze lokatorów na wieczorną modlitwę.

Ołtarzyki na podwórzach Warszawy pojawiły się już od kilku miesięcy. Są ich tysiące, przy czym liczba ich stale wzrasta. Każda niemal kamienica ma swoją kapliczkę. Przez cały dzień palą sie tu lampki oliwne.

Spółdzielnie w Krakowskiem

W obecnym okresie reorganizacji spółdzielczości — w sensie racjonalizacji i w myśl postulatu konieczności wojennych — interesującym i pouczającym staje się rzut oka na dzieje niejednych z tak wielu organizacyj spółdzielczych, które na terenie Gen. Gubernatorstwa kontynuują swą ważną dla wyżywienia kraju rolę.

Na terenie miasta Krakowa i jego peryferii działa od roku 1933 Spółdzielnia Spożywców „Praca" należąca do zespołu Centrali Handlowej Spółdzielni Spożywców „Społem" i współpracująca z kilku pokrewnymi lub pomocniczymi spółdzielniami jak np. spółdzielnia lecznicza „Zdrowie" lub Spółdzielnia Warzywno-hodowlana „Zagroda" i inne.

Swą właściwą funkcję pełni spółdzielnia „Praca" przez swych dziesięć sklepów, mianowicie 9 w Krakowie i 1 w Sułkowicach.

Ostatnio „Praca" uzyskała zgodę władz na otwarcie nowych sklepów.

Od roku 1941 prowadzi „Praca" specjalny dział ziemniaków w hurcie i detalu. W ostatnim roku uzyskano w tej dziedzinie obroty sięgające 2 i ½ miliona kg rozprowadzonego towaru.

Poza tym należy do zakresu zleconych spółdzielni przez władze czynności — zaopatrywanie ludności nie-niemieckiej w jarzyny i artykuły ogrodnicze. Zaś sklepy na peryferiach miasta pełnią funkcje zbiornic jaj oraz dostarczają nasiona udziałowcom działek ogrodniczych oraz podmiejskim właścicielom ogrodów wąrzywnych.

W związku z powyższą akcją rolniczo-handlową Spółdzielni „Praca" warto wspomnieć o Spółdzielni Warzywno-hodowlanej „Zagroda", z którą Spółdzielnia „Praca" na odcinku ogrodniczo-rolniczym współpracuje.

„Zagroda" powstała już w czasie wojny obecnej dla celów ułatwienia zaopatrywania ubogiej ludności miejskiej w produkty ogrodniczo-rolnicze szczególnie jarzyny.

„Zagroda" pracuje na terenach stanowiących dawniej nieużytki, a wydzierżawionych przez miasto.

Bardzo użytecznej akcji podjęła się „Zagroda", sprowadzając z Rzeszy rasowe gatunki królików, szczególnie szenszyli. Mają one zastąpić tutejsze „dzikie" gatunki. Jest to nader racjonalna droga do zaopatrywania członków spółdzielni w tłuste mięso i cenne futerka.

Nie na koniec należy podkreślić, że przeważna część członków Spółdzielni „Praca" korzysta z opieki Spółdzielni Leczniczej „Zdrowie" w Krakowie, która — jako z nielicznych u nas rodzajów spółdzielczości — zasługuje na baczną uwagę działaczy, jest bowiem prawdziwym dobrodziejstwem dla ubogiej ludności nie mogącej korzystać z żadnej innej sposobności ratowania zdrowia.

Bardzo zasłużoną inowacją „Zdrowia" jest uruchomienie przez nią dziecińców dla udziałowców, pracujących większą część dnia w fabrykach. W tych dziecińcach korzystają dzieci nie tylko z fachowej opieki, ale otrzymują również posiłki, przy czym przyczynia się do tego walnie Miejski Komitet Opiekuńczy.

Należy też wspomnieć o współpracy jednego poza terenem Krakowa znajdującego się sklepu „Pracy" ze znanym środowiskiem pracy chałupniczej w Sułkowicach. Tamtejszy „Małopolski Przemysł Chalupniczy" zaopatruje poprzez L. Z. spółdzielnie w narzędzia i przyrządy rolnicze.

Przemysł chemiczny w okręgu warszawskim

Przeważna część zakładów przemysłu chemicznego w Gen. Gub., za wyjątkiem kilku wielkich zakładów, produkujących związki azotowe i sztuczny jedwab, skoncentrowana jest w Warszawie. Przemysł ten przy swoich 200 zakładach zatrudniających około 8.000 robotników, odznacza się przede wszystkim wielostronnością produkcji. Pod względem technicznym stoi on na bardzo wysokim poziomie, przy czym jedyną jego wadą jest zależność od dowozu surowców.

Szczególnie dobrze rozwiniętym i zaopatrzonym w nowoczesne urządzenia jest przemysł perfumeryjno-kosmetyczny. Liczy on obecnie ponad 20 zakładów wytwórczych. — Z uwagi na brak tłuszczu, głównego surowca tej branży, a także znacznego osłabienia zapotrzebowania rynku, doznał on pewnych ograniczeń. Podobnie przedstawia się sytuacja w fabrykach mydeł toaletowych, które obecnie pracują w ramach produkcji mydła kontyngentowego

Dużą aktywnością odznacza się przemysł farmaceutyczny, w którym pracuje ponad 1.500 osób. Wyroby warszawskich fabryk dzięki stałej urzędowej kontroli Państwowego Instytutu Higieny cieszą się doskonałą opinią.

Spośród innych gałęzi tego przemysłu chemicznego w Okręgu warszawskim wymienić należy licznie rozmieszczone w Warszawie zakłady przemysłowe, produkujące sztuczną żywicę, farby, produkty asfaltowe papę dachową, ekstrakty garbarskie środki do pielęgnowania podłóg itp.

Krakowskie pogotowie

Miejska Stacja Pogotowia Ratunkowego w Krakowie również i w ubiegłym miesiącu wykazała ożywioną działalność, której miernikiem m. in. jest ilość przejechanych kilometrów przez wozy Pogotowia przekraczająca znacznie 4.000.

W miesiącu sprawozdawczym udzielono pomocy ogółem w 1.144 wypadkach, w tym 617 na mieście. Zanotowano m. in. 191 przypadków wewnętrznych, 393 chirurgiczne, 11 samobójstw, 2 nagłe zgony, 11 oparzeń, 138 przypadków ocznych, oraz 371 przewózek.

Zbiór owoców w Krakowskiem

Długotrwała posucha i tropikalne ciepło miesięcy letnich wpłynęły niekorzystnie na stan dojrzewania owoców w Okręgu krakowskim, szczególnie zaś zimowych odmian jabłek. W powiatach podgórskich, gdzie temperatura w czasie dnia dochodziła do 50 st. C., jabłka zostały przepalone i proces gnilny nastąpił już na drzewie. Znacznie lepiej przedstawiają się natomiast śliwki węgierki. Urodzaj ich jest znacznie większy aniżeli jabłek. Na skutek tego, że również tegoroczny zbiór gruszek jest minimalny, ogólny urodzaj owoców w Okręgu krakowskim uważać należy za słaby.

P. K. Op. w Kielcach

Polski Komitet Opiekuńczy w Kielcach prowadził 6 półkolonij letnich w bież. roku. Z kolonii korzystało 1.569 dzieci w dwóch turnusach. Ogólny koszt urządzenia półkolonii wynosił z górą zł 148.000. Półkolonie komitetu spotkały się z dużą życzliwością i ofiarnością społeczeństwa. Oprócz składek pieniężnych Komitet otrzymał sporo produktów w naturze a nawet odzieży, którą rozdawano między nabiedniejszą dziatwę. Wszystkie kuchnie ludowe prowadzone na terenie Kielc przez Polski Komitet Op. wydawały dziennie w miesiącu ubiegłym przeciętnie 1.400 posiłków.

SZUKAJ POMOCY I PORADY W POLSKIM KOMITECIE POMOCY

Kopanie ziemiaków ma się ku końcowi

Wobec nastałego już okresu wykopków ziemniaków wskazane wydaje się uświadomić sobie zasady, jakimi zaleca kierować się nauka i praktyka rolnicza przy racjonalnym zbiorze ziemniaków.

O terminie decydują warunki klimatyczne i właściwości danej odmiany. Dojrzałość zdrowych krzów poznaje się po więdnięciu i zasychaniu naci, która w miarę postępującego obumierania coraz to ciemniej brunatnieje.

Te objawy mogą być atoli powodowane nie normalną fizjologiczną dojrzałością roślin, ale także innymi przyczynami jak przemarznięciem, nadmiarem wilgoci, suszy lub chorobami, jak zarazą ziemniaczaną, zakażeniem wirusowym itd.

Przeto prawidłowe ustalenie dojrzałości ziemniaków musi opierać się na badaniu podziemnych kłębów, a nie zewnętrznego wyglądu i stanu badyli. Pod takimi bowiem przedwcześnie zeschłymi krzami znajdują się z reguły kłęby niedojrzałe i o łuszczącej się skórce.

Z drugiej strony należy stwierdzić, że późne odmiany ziemniaków zachowują długo zieloność łęcin i nawet często wtedy, gdy w posuniętej już jesieni kłęby pod nimi osiągnęły wystarczającą dojrzałość.

W rosnących ziemniakach trwa nieprzerwanie do końca września przybór masy i skrobiowości kłębów, i że przedwczesny sprzęt ziemniaków może rolnika narazić na dotkliwe straty w zbiorze ogólnym ilości uzyskanej skrobi.

Ziemniak przemysłowy winien zawierać w plaźmie swych komórek możliwie duże ziarna skrobi, gdyż to decyduje o procentowej jej zawartości. Doświadczenia wykazały ścisły związek między gruboziarnistością skrobi a czasem sprzętu. Udowodniono, że późny zbiór daje duży procent ziarn wielkich i ten więc ważny wzgląd gospodarczy przemawia za zbiorem ziemniaków we właściwym czasie dojrzałości.

Także i sadzeniaki muszą być dojrzałe. Lepiej się bowiem przechowują i żywotniejsze dają krze. Kłęby młode w piwnicach z reguły bardziej gniją — na co właśnie tego roku nie brakło dowodów — a nawet w kopcach dobrze przechowane, stanowią lichy materiał rozmnożeniowy. Takie sadzeniaki nikłe wydają rośliny, słabo się krzewią, w gorszych warunkach przepadają, a w czasie wilgotniejszym podlegają w gruncie nader łatwemu wygniciu. Również są one mniej odporne na zakażenia chorobowe.

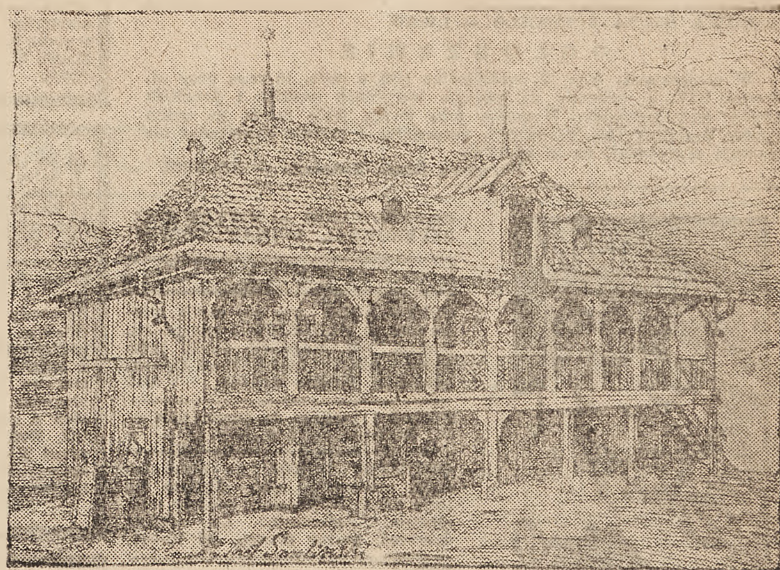
O ile więc przy ziemniakach wczesnych do bezpośredniej konsumcji przeznaczonych wzgląd ten z natury rzeczy jest bez większego znaczenia, to przy ziemniakach późniejszych i sadzeniakach pora sprzętu musi być dostosowana do dobrze dostrzeżonej chwili rzeczywistej dojrzałości kłębów na danym łanie.

W każdym razie połowa października jest według ustalonego poglądu świata rolniczego ostatnim u nas momentem, w którym ziemniaki winny być z pola ostatecznie sprzątnięte. Wszelka dalsza zwłoka jest ryzykiem narażającym plon ziemniaków na zniszczenie przez często zdarzające się już w tej porze mrozy.

Soły, spichrze, żytniki

Ciągną dniem po dniu wozy ładowne chlebnym ziarnem — napełniają się nimi spichrze, młyńskie magazyny. Jak co roku, jak za dawnych czasów — i najdawniejszych, kiedy to spichrz jeszcze żytnikiem się nazywał, a także sołem lub sołkiem od słowa suć czyli nasypywać.

Ważnym było zawsze i jest stworzyć najodpowiedniejszą dla tego celu budowlę. Współcześnie, gdy naraz znaczne ilości kontyngentowego zboża przechować trzeba, buduje się lekkie barakowe magazyny, wzniesiono też z muru kilka bardzo poważnych składów; prócz nich mamy imponujące, tuż przed wojną pobudowane elewatory.

Dawny piękny kształt drewnianego spichrza

Przy nich chłopska komora i wiejski „śpiklerz“ mają też swoje ważne obowiązki, a na rozległych polskich ziemiach budynki te, z reguły z drzewa wznoszone, różnią się bardzo postacią.

Tak jak ze swego pięknego kształtu słyną nadwiślańskie spichrze — murowane w Kaźmierzu nad Wisłą lub ów sandomierski, co Wyczółkowskiemu był tematem — tak znów wyróżniały się nieliczne już, do niedawna pozostałe, dokumenty naszej pięknej drewnianej architektury. Najwięcej tych spichrzów bywało po brzegach spławnych rzek, których nurt niósł mnogie łaszty pszenicy ku Gdańskowi. Lecz bywały też takie — choć mniejsze — spichlerze w lwowskich gospodarstwach także i w czerwonoruskiej ziemi i na Podolu żyznym.

Dziś już ich nie masz. Budowane z drzewa padały ofiarą pożogi, w wojnie i pokoju. Dla przypomnienia ich kształtów przytaczamy tu rysunek Józefa Smolińskiego, przedstawiający spichrz jaki do niedawna istniał w dziedzińcu jednego z domów przy ul. Boleść, na Starym Mieście w Warszawie.

Z DNIA

DZIS ZACIEMNIAMY:

Początek 17·40
Koniec 5·45

ALARM LOTNICZY
10-sekundowe sygnały
ODWOŁANIE
długi sygnał 1-minutowy

Ile izb ma nasze mieszkanie

W związku z ustaleniem kontyngentów zużycia prądu na okres zimowy 1943/44 wyjaśniamy, że — podobnie jak w roku ubiegłym — kuchnię traktuje się jako izbę; gdy więc dane mieszkanie zawiera 2 pokoje i kuchnię — określamy to jako 3-izbowe mieszkanie, dla którego kontyngent zużycia prądu wynosi 20 kw-g; 4 pokoje i kuchnia traktuje się jako 5-cio izbowe mieszkanie itd. Natomiast przedpokoju, łazienki, ubikacji, spiżarki itp. nie traktuje się jako izby.

Polski Komitet Opiekuńczy informuje .

że punkt 3-ci wydawania poświadczeń polskości do kart rozpoznawczych przeniesiono z ul. Boimów 8 na pl. Bernardyński 3, w podwórzu klasztornym.

Przydziały ręcznych gaśnic pożarowych

Niedawno temu ukazało się ogłoszenie Grupy Przemysłu w sprawie przydziału ręcznych gaśnic pożarowych na terenie Gen. Gub. Grupa Przemysłu zwraca uwagę, że wnioski o przydział ręcznych gaśnic pożarowych będą na przyszłość o tyle tylko uwzględniane, o ile właściwe organa policji ogniowej zarządzą urządzenie specjalnych gaśnic pożarowych. We wszystkich innych wypadkach wnioski o przydział gaśnic, a szczególnie gaszących za pomocą płynu, będą załatwiane odmownie z uwagi na to, iż równy skutek zapewniają przygotowane zawczasu wiadra z wodą.

Jednostki premiowe za mleko i masło

Swego czasu podawaliśmy szczegółowo jednostki premiowe za mleko. Informacje te uzupełniamy następującymi danymi: 1 kg masła wiejskiego równa się 27 jednostkom premiowym. W danym przypadku chodzi o odstawione masło, wyprodukowane nie w sposób mleczarniany, lecz we własnym gospodarstwie wytwórcy. Ponadto jeden kilogram surowego sera owczego odpowiada 10 jednostkom premiowym; ser ten jest wytwarzany z mleka owczego we własnym gospodarstwie wytwórcy; po odstawieniu go przeznaczony on jest do dalszej przeróbki.

Nasze typy

Na dzisiejszy 10-ty dzień wyścigów konnych rozpoczynający się o godz. 12-tej na Persenkówce typujemy zwycięstwo następujących koni: Gon. I — 1. Record, 2. Helka. Gon. II — 1. Ruth Lair, 2. Iza. Gon. III — 1. Don Afas, 2. Signiorita. Gon. IV — Tamiza. Gon. V — 1. Game, 2. Omen II. Gon. VI — 1. Merkury, 2. Helikon, 3. Likwidator. Gon. VII — 1. Ruth Lair, 2. Olimpia. Gon. VIII — 1. Howerla, 2. Zygzak, 3. Swawola III. Gon. IX — 1. Pedal, 2. Nadir II, 3. Nancy.

Znaleziono

w dziale ogłoszeń „G. L.“ rękawiczkę czarną, skórzaną. Odebrać można Sokoła 4, I p. pokój 20, g. 10—11.

WYSTAWA ROLNICZA W STANISŁAWOWIE

Otwarta przed paru dniami wystawa rolnicza w Stanisławowie była doskonałym odzwierciedleniem rolnictwa w dystrykcie Galicji. — Otwarcia wystawy dokonał gubernator dr. Wächter. W inauguracyjnym swym przemówieniu m. in. mówca nawiązał do momentu wkroczenia wojsk niemieckich do Galicji przed dwoma laty. Rolnictwo znajdowało się wówczas w ruinie, a wieśniak nie miał chęci do pracy. Po pewnym czasie nowej organizacji wszystkie pola były z powrotem uprawiane, a odłogi i ugory zamieniono na urodzajne pola. Po przemówieniu Gubernator w asyście przedstawicieli władz i publiczności zwiedził poszczególne stoiska wystawy.

Na podkreślenie zasługuje pokaz zwierząt gospodarskich. Jak się okazuje, mimo skutków wojny hodowla konia przedstawia dobry stan. Większej opieki wymaga jeszcze hodowla bydła rogatego. Wielkie zainteresowanie wzbudzał pokaz świń wśród których pokazano jedną sztukę, której waga dochodziła do 600 kg. Można również było oglądać owce górskie o wysokiej jakości wełny.

Oprócz zwierząt gospodarskich rolnik miał sposobność zobaczenia wzorowych pryzm kompostowych. M. in. rolnik zapoznał się z licznymi sprzętami i maszynami rolniczymi, wystawionymi przez Centralny Urząd Gospodarki Rolnej. Były to przeważnie nagrody dla wystawców. Niektóre sprzęty były nieznane rolnikowi galicyjskiemu

Ponadto zwiedzającym zilustrowano dorobek na odcinku hodowli owoców i jarzyn. Wystawa stanisławowska przedstawiła również dorobek na odcinku hodowli jedwabnika. Nawet gospodarstwo mleczarskie wystawiło swoje produkty w postaci twardych serów. Można się było również zapoznać z hodowlą ryb oraz przemysłem rybnym w postaci ryb solonych i wędzonych. M. in. przedstawiono suma, którego długość mierzyła półtora metra. Całości dopełniały rozmaite rodzaje miodu.

Poza konkretnymi przedmiotami rolnik miał sposobność zobaczenia kilku fachowych filmów wyświetlonych w kinie wystawowym.

Jak przyrządzać serki owocowe

Serki owocowe możemy robić z jabłek. Nieobrane jabłka trzeba upiec w piecu, następnie przetrzeć przez sito i masę włożyć do podrumienionego miodu sztucznego. Jeżeli jabłka są słodkie, wystarczy niewielka ilość miodu. Smażyć należy na bardzo wolnym ogniu stale mieszając drewnianą łyżką, aby masa nie przypaliła się. Dla zapachu można dodać utartej skórki cytrynowej lub wanilię. Zgęstniałą masę dobrze wymieszać i włożyć do zwilżonego w wodzie oraz dobrze wykręconego woreczka. Związawszy woreczek sznurkiem, włożyć go pod prasę i suszyć na słońcu. Następnie wyjąć ser z woreczka, pokroić w odpowiedniej wielkości kawałki i dosuszać (najlepiej na słońcu i wietrze) aż do zupełnego wyschnięcia.

Serek taki można również zrobić z maku .Wysuszony w piecu mak wsypać do podrumienionego miodu sztucznego i smażyć mieszając aż do zupełnego wyschnięcia masy. Dla zapachu dodać wanilię lub cynamon. Usmażoną masę włożyć na zwilżoną stolnicę i rozwałkować na grubość palca, przy czym wałek należy zwilżać co chwila wodą, aby masa nie przywierała. Gdy masa zupełnie ostygnie, pokrajać w odpowiednie kawałki i włożyć do słoja. Trzymać w suchym miejscu.

Pustki na stadionie w Stryju

W połowie drogi między śródmieściem a rzeką Stryjem znajduje się duża połać ziemi, ogrodzona wysokim parkanem. To stadion dawnego P. W. Powstał on na kilka lat przed wojną z inicjatywy i staraniem miejscowych władz szkolnych, które w ten sposób zapewniły wreszcie własny stadion młodzieży korzystającej dotąd z boiska pożyczanego od drużyny sportowej „Sokół“. Mieści on w swym wnętrzu doskonałe ubite boisko, obok którego wznosi się mały, zgrabny pawilonik z szatnią, balkonem dla prelegentów i orkiestry i pomieszczeniem na bufet.

Rojno i gwarno było tu przed wojną. Urządzano często na stadionie rozmaite imprezy sportowe, ćwiczenia i popisy, które gromadziły nie tylko całą miejską brać uczniowską, ale także szerokie koła publiczności. Największe imprezy sportowe odbywały się w dzień niezwykle uroczyście obchodzonego „święta sportowego“. Już na kilka miesięcy przedtem przygotowywały się wszystkie szkoły na to doroczne święto, będące niejako „wystawą“ i pokazem wyników osiągniętych na polu wychowania fizycznego w ciągu całego roku. Program „święta“ był bardzo urozmaicony.

Dziś cisza i spokój panują na stadionie. Wojna i na tej dziedzinie życia wywarła swój destruktywny wpływ. Sport został zepchnięty na dalszy plan. Ważniejsze, praktyczniejsze zagadnienia absorbują umysły. Raz tylko jeden w tym roku została zakłócona martwa cisza stadionu przez międzymiastowy mecz Stryj—Borysław.

Z dala od miasta za wysokim ogrodzeniem martwy dziś stadion tylko wspomina zawody i zdrowe ambicje gwarnej, wesołej młodzieży.

Jesień w komarzańskim kluczu

Nastał czas rachunków najważniejszych: ile czego z hektara i jakie to było. Najbardziej dla bilansu gospodarczego decydujące liczby wybija młocarnia; liczby te są zadowalające, są o wiele wyższe od zeszłorocznych — jest w tym wyraz wartości prac, które tegoroczny zbiór przygotowały. Z ziarnem więc jest dobrze.

Mniej pomyślny był zbiór siana, ale to już nie było zależnym od gospodarza — na suszę poradzić trudno. Siana są zupełnie dobre, lecz jest ich mniej jakby się należało.

Jarzynom i ziemniakom w tym roku poświęcono większy nad zwyczaj odsetek obszaru; ich zbiór można uważać za pomyślny. Na rok przyszły poświęci się im jeszcze więcej miejsca. Cała gospodarka nastawiona jest na to, ażeby jak najprędzej doprowadzić warsztaty jej pracy i to na roli, w inwentarzu żywym i martwym do stanu, w którym już skutków wojny znać nie będzie — i na to, ażeby wyprodukować maksimum żywności dla człowieka i paszy dla bydła.

Rezultaty tego odpowiadają postawionym sobie celom. Lecz poza ramami tego programu nie zaniedbano prowadzenia doświadczeń, poszukiwań nowych możliwości w wyzyskaniu roli. W tym roku poświęcono więc pewną ilość hektarów na próby z gumodajną rośliną koksagizem. Te doświadczenia dały wartościowe wyniki, a mianowicie dobre wskazówki jak ma się w tym klimacie i na tej glebie uprawę tej rośliny prowadzić. Na tym oprze się jej hodowla w roku przyszłym.

Asid Serum w Drwalewie

Majątek Drwalew (k. Grójca) stanowił przed wojną własność zakładów farmaceutycznych mgr. Klavego, a obecnie należy on do firmy Asid Serum. Z ogólnej liczby 2.500 ha — 2.000 ha to ziemia uprawna. Niezależnie od wielu budynków gospodarczych, jest tutaj 12 dużych, nowocześnie urządzonych stajni (bieżąca woda dla koni i terakotowe posadzki), gdzie stale przebywa około 300 koni używanych do doświadczeń surowicowych Prócz koni, w specjalnych budynkach znalazło pomieszczenie około 5.000 doświadczalnych świnek morskich, 4.000 białych myszek, 500 białych szczurów, a w parku pałacowym 270 królików. W ostatnich latach wybudowano lecznicę dla zwierząt oraz krematorium na 6 koni, jak również komory do leczenia chorób skórnych gazami. — Drwalew jest gospodarstwem samowystarczalnym i zatrudnia około 200 pracowników.

Dokumenty

na nazwisko Łukowska (Chomętowska) Maria Irena odebrać można w Redakcji, Sokoła 4, I p., pokój 20, w godz. 10—11.

Na równość

Gdy Ewa kądziel przędła,
Adam ziemię kopał,
Kto tam był szlachcic wtedy
i kto komu chłopał?
Tak Adam, gdy nam ojcem,
Ewa, gdy nam macią,
Wszyscyśmy sobie równą
z tych rodziców bracią.

Wespazjan Kochowski (1633—1700).

OKRĘGOWA GRUPA RZEMIOSŁO — LWÓW

KUŚNIERZE M. LWOWA!

Wszyscy kuśnierze m. Lwowa, którzy pragną uczęszczać na kursy kroju męskiego i damskiego krawiectwa oraz na kurs kroju damskich kostiumów i płaszczy, jakie rozpoczynają się w poniedziałek dnia 18 października 1943 o godz. 10 rano, przy ul. Ochronek 8/IV p., zgłoszą się natychmiast u starszego cechu kuśnierskiego p. Karpiaka, Fichtenstrasse (dawna Zyblikiewicza) 4.

Okręgowa Grupa Rzemiosło — KRÜHNE

OKRĘGOWA GRUPA RZEMIOSŁO — LWÓW

OGŁOSZENIE

W poniedziałek, dnia 18 października 1943 o godz. 10 rano przy ul. Ochronek 8/IV. p. odbędzie się zebranie wszystkich męskich i damskich krawców oraz kuśnierzy. Wszystkie inne fachy, jakie należą do cechu krawców damskich (jak bandażyści, gorseciarze i pralnie chemiczne) nie potrzebują przychodzić na to zebranie.

Okręgowa Grupa Rzemiosło — KRÜHNE

KUPNO — SPRZEDAŻ

UBRANIE ciemne używane na średniego sprzedam. Piekarska 18, m. 9.

SPRZEDAM: PSYCHĘ nowoczesną orzech kaukaski oraz SZAFKĘ nocną. Ormiańska trzy, II. piętro, mieszkanie 14, na ganku. 11443

DO sprzedania spód pod męskie futro (koty amerykańskie) w bardzo dobrym stanie, biała harmonia Akordeon Hohnera (Verdi II) zupełnie nowa, trencz gabardynowy i płaszcz nieprzemakalny na wysokiego. Wiadomość: Litewska 33 (Nowy Lwów) dolny dzwonek lub Gaz. Lw. 11405

MUNDUREK studencki na 14-letniego, 2 m. batystu w kwiaty, drobne kawałki do przybrania sukien, firankę sprzedam. Batorego 38, II. p. mieszk. 6, godz. 11—1. 10369

POLECENIA GODNE FIRMY

W KSIĘGARNI — ANTYKWARNI A. KRAWCZYŃSKI — LWÓW, ul. TRYBUNALSKA 18 — sprzedaż — kupno książek nowych, okazyjnych antykwarycznych. Grafika - sztychy

KSIĘGARNIA H. ŁOPIEŃSKI, Lwów KOPERNIKA 12, kupno i sprzedaż książek z różnych dziedzin wiedzy.

WYSZŁA z druku książka: „PRZYGODY ROBINSONA KRUZOE" — powieść dla młodzieży z 8 ilustracjami w tekście, barwna okładka — około 200 stron druku, oprawa kartonowa półpłócienna. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI MICHAŁ KOWALSKI, LWÓW, LEGIONÓW 19. Do nabycia w każdej księgarni. 4862

PRACOWNIA szklarsko - szlifierska wykonuje wszelkie roboty szklarskie szlifierskie i hurtownia sprzedaż — lusterek kieszonkowych. Wesołowski T., Lwów Podleskiego 3. 10372

WORKI NA ZIEMNIAKI — poleca firma MALINOWSKI, BATOREGO 6

WŚCIÓŁKI KORKOWE, korki do obuwia i grzebienie wiejskie — dostarcza za pobraniem po cenach hurtowych Spółdzielnia rolnicza — Monasterzyska. 4923

KOSMETYKA, wody kwiatowe kolońskie, perfumy, pudry, pasty do zębów, wazelina, gliceryna, kremy, szampony, szminki, pudry dla dzieci sole do nóg itd. poleca po cenach oryginalnych tylko kupcom, drogeriom, aptekom, spółdzielniom Hurtownia Kupców Polskich Kraków ul. Krupnicza 11 telefon 222—38.

HURTOWNIA Kupców Polskich — Kraków Krupnicza 11, tel. 222—88. Towary spożywczo kolonialne i gospodarcze, magazyn solno - zapałczany, ul. Warszawska 31 a, telefon 222-89, magazyn ogólno-towarowy z bocznicą kolejową, ulica Prądnicka, tel. 222—95 Sprzedaż po cenach oryginalnych tylko Kupcom, Spółdzielniom, drogeriom, perfumeriom, aptekom. Dział I: Towary spożywcze, korzenie, namiastki, herbaty i kawy namiastki, kostki bulionowe i przyprawy do zup, zupy różnych smaków, galaretki budynie, kisiele babki, soki, przyprawy do wódek — olejki do ciast i t. p. Dział II: Towary gospodarcze, mydła, namiastki proszki do prania i szorowania, pasta do butów i przyprawy do podłóg, barwniki, ultramaryna, muchołapki, lampy karbidowe, szczotki i miotły wszelkiego rodzaju, trzepaczki. Dział III: Kosmetyka wszelkiego rodzaju perfumy, wody, pudry, wazeliny itp. — Cenniki wysyłamy na każde życzenie. 4737

PROWINCJA! Baterie poleca Szumski, Lwów, Łyczakowska 4. 10372

CHROMOWANIE — NIKLOWANIE SZUBROWSKI, BOIMÓW CZTERY.

LOKALE

PRZED ZIMĄ uwolnij swoje mieszkanie od PLUSKIEW i innego robactwa. GWARANCJĘ DAJE tylko firma „AZOT" Lwów, Plac Dominikański 1. Telefon 250—84. 5050

POKÓJ i kuchnia do odstąpienia — Pl. Krakowski 2 I p. m. 3. v

ODSTĄPIĘ POKÓJ na biuro lub cichą pracownię albo dopłacę kto mnie da w śródmieściu większe mieszkanie. Zgłoszenia: Lw. Dzieci dziewięć, parter prawy, od 15—17.

POKÓJ z osobnym wejściem dla pana dobrze sytuowanego wraz z wiktem do wynajęcia, ul. Michalskiego nr 18, m. 4, między 13—15. 10486

KTO odstąpi w dobre ręce garsonierę lub pokój z pełnym komfortem: cena obojętna. Oferty G. L. 10485

POSZUKUJĘ do wynajęcia dom blisko tramwaju. Gaz. Lw. 10280

POSZUKUJĘ 2 lub 3 komfortowo umeblowane pokoje w śródmieściu lub blisko przystanku tramwajowego. Oferty do Gaz. Lw. 10229

WARSZAWA Pensjonat ul. Moniuszki 7/3, w pokojach bieżąca woda

CHWILOWE pomieszczenie dla inteligentnych. Zamojskiego 9, I., m. 5.

POSZUKUJĘ 1 lub 2 pokoje (z kuchnią lub bez), gaz konieczny. Listy Gaz. Lw. 10324

POKÓJ ładnie umeblowany, oddzielne wejście, czysty słoneczny, kulturalnemu, sytuowanemu panu ewent. przyjezdnemu wynajmie samotna. Ptaśnika 39, m. 8, Kolonia profesorska, od 9—11, od 3—4. v

POSZUKUJĘ 2 pokoi z kuchnią — z gazem lub bez za odstępnem. Pośrednictwo wynagrodzę. Listy Adm. Gaz. Lw. nr 10426:

POSZUKUJĘ pokoju umeblowanego z gazem. Cena obojętna. Listy do Gaz. Lw. 10424

ZAMIENIĘ 1 pokój z kuchnią, gaz, pełny komfort na 2 pokoje, pełny komfort w nowoczesnej kamienicy z dopłatą według umowy w okolicy Kochanowskiego, Zielonej, Dwernickiego. Bema 5, m. 4. 10423

POSZUKUJĘ pokoju u kulturalnej wdowy lub samotnej, któraby się zajęła gotowaniem obiadu. Zgłoszenia list. do Gaz. Lw. nr 10584

ZAMIENIĘ 3 pokoje, kuchnia, I. p. balkon, gaz, na 3—4 pokoje, komfort za dopłatą ewent. z meblami. Głęboka 3 mieszk. 3. 10452

ODSTĄPIĘ 2 pokoje z gazem z kuchnią za tonę węgla. G. Lw. 10662

POSAD POSZUKUJĄ

GOSPODYNI - kucharka szuka pracy u samotnych lub małej rodzinie. Listy Gaz. Lw. 10427

WOLNE POSADY

ABY mieć DOBRĄ POSADĘ UCZ się NIEMIECKIEGO: GŁĘBOKA 18.

FABRYKA ŚRUB I WOZÓW „METAL" Lwów na Lewandówce nr 4, PRZYJMIE NATYCHMIAST: — 1) portiera fabrycznego w starszym wieku; 2) ślusarzy, stelmachów, kowali; 3) pomocników; 4) robotników. PRACA AKORDOWA PREMIOWANA. Ausweis pierwszorzędny Zusatz I i II zapewniony. ZGŁOSZENIA W FABRYCE 5025

LIEGENSCHAFTSBETRIEBE Distr. Galizien poszukuje do natychmiastowego obsadzenia nast. posad: administratorów, kierowników przedsiębiorstw, praktykantów, płatników, buchalterów, kierowników rachuby, pomocników biurowych, gorzelników, pomocników gorzelniczych, — uczniów gorzelniczych, ogrodników. Zgłoszenia w jęz. niem. z życiorysem, odpisem świadectw i fotografią do Liegenschaftshauptverwaltung — Krakau, Hauptstr. 17, albo Liegenschaftsverwaltung — Lemberg — Rumänenstr. 2. 5037

POSZUKUJE SIĘ SZOFERA - mechanika ze znajomością miasta, który zajmie równocześnie stanowisko ekspedytora. Agrarverlag Lemberg Thomasstrasse 18. 5041

MŁODA, miła intel. łagodna, bezwzględnie uczciwa panienka, znajdzie posadę do pomocy w interesie i w domu. Bardzo dobre utrzymanie, mieszkanie i 300 zł. pensji miesięcznie. Listy z życiorysem i fotografią do Gaz. Lw. 11309

✝ Ś. P. LEONIA z Sawczyńskich PASZKOWSKA — ur. 24. 3. 1864 r. w Krakowie, zaopatrzona św. Sakramentami — zmarła dnia 15. 10 1943 r. we Lwowie. Obrzęd pogrzebowy odbędzie się dnia 16. października o godz. 16 z domu przedpogrzebowego przy ul. Kochanowskiego l. 94 na cmentarz Łyczakowski. MSZA św. ŻAŁOBNA zostanie odprawiona we środę 20. 10. br. o godz. 9-tej rano w kościele św. Marii Magdaleny, o czem zawiadamia RODZINA.

✝ Za spokój duszy w pierwszą bolesną rocznicę śmierci ukochanego brata i szwagra Śp ARTURA MARIANA PAPIŃSKIEGO cukiernika, zmarłego 20 października 1942 we Lwowie, Rynek 27, odprawione zostaną Msze św. Żałobne: Dnia 20 październ. 1943 o godz. 8 rano w kościele O. O. Bernardynów we Lwowie przed Wielkim ołtarzem, — dnia 21. październ 1943 r. o godz. 8 rano w kościele Archikatedralnym obrz łac. we Lwowie przed Wielkim ołtarzem, — dnia 22. październ. 1943 o godz. 8 rano w kościele OO. Reformatów we Lwowie — przed Wielkim ołtarzem, na które krewnych kolegów, przyjaciół i znajomych zapraszają SIOSTRA i SZWAGIER

✝ W czwartek 21. października 1943 r., o godz. 9-tej rano w kościele Św. Marii Magdaleny odbędzie się MSZA ŚW. za dusze ś. p. KAZIMIERY i KAZIMIERZA BOCHEŃSKICH. 11192

POSZUKUJĘ uczciwą pracowitą służącą. Utrzymanie i 150 zł. miesięcznie Zgłoszenia: Restauracja ulica Pierackiego 2 Iłków. 11308

APTEKA w Glinianach pod Lwowem poszukuje rutynowanej siły natychmiast. Zgłoszenia tamże. 5049

DWIE panny które pracowały w piekarni zostaną zaraz przyjęte. — Zgłoszenia: Pogodna dwa, — boczna Wołyńskiej. 10473

POSZUKUJEMY od zaraz szofera do wozu DKW. „Gazochemia" — Lwów Haupststr. (Piłsudskiego) 21

DZIEWCZYNKĘ Polkę do dziecka i drobnych posług domowych przyjmę zaraz, ul. Supińskiego 5, m. trzy, od godz. 5—7. 10398

PRAKTYKANTÓW do nauki blacharstwa przyjmę. Firma Trescher — Lwów, Kościuszki 24. 10376

POSZUKUJĘ dziewczynę do wszystkiego z całym utrzymaniem i z dopłatą do 1 osoby tylko Polkę. Zgłoszenia: Żółkiewska 159 do cukierni

PRZYJMIEMY ZARAZ UCZNI NA NAUKĘ do Warsztatów: ślusarskiego i automobilowego. Możliwość odrabiania Baudienstu, Ausweis, Zusatz I i II, przydziały żywnościowe Pierackiego 24. 10487

STENOTYPISTKA ze znajomością niemieckiej stenografii natychmiast poszukiwana. Farben - Zuck, Lwów Potockiego 58 a. 10281

FIRMA Iwasiwka, poszukuje dwóch czeladników szewskich na szytą robotę, ul. Halicka nr 1. 10194

KOBIETĘ starszą, uczciwą, czystą, która umie samodzielnie gotować — przyjmę na bardzo dobrych warunkach. Zgłoszenia od 8—4. Asnyka nr 8 a, I. p., na lewo. 5054

CHŁOPCA do koni z całym utrzymaniem na dobrych warunkach — przyjmę od zaraz. Chrzanowskiej cztery, parter. 5053

BIURO INFORMACYJNE Christiansen Organizacji Todt, Lwów, Wintergasse 2. Tel 136-24 — poszukuje stale różnego rodzaju robotników Wynagrodzenie taryfowe, bezpłatna odzież, wyżywienie wojskowe, bezpłatne mieszkanie, urlop i inne udogodnienia. Członkowie rodzin otrzymają dodatkowe karty żywnościowe. Informacje niewiążące. Pośrednicy każdej chwili pożądani Biuro Informacyjne Christiansen Org. Todt — Lwów, Wintergasse 2, telef 136—24

WYTWÓRNIA trykotaży, Łyczakowska 16, poszukuje fachowych trykotarek maszynowych i ręcznych, jakoteż krawczyń 10531

POTRZEBNA zdolna krawcowa; na tychmiastowe zgłoszenia Karpińskiego 17, I. piętro 10367

POMOCNICZA siła biurowa, młoda, reprezentacyjna ze znajomością niemieckiego, do załatwiania spraw w urzędach i biurze, poszukiwana — przez firmę polską. Gaz. Lw. 10329

MASZYNISTKA ze znajomością jęz. niemieckiego z własną maszyną do pisania otrzyma pracę. Względnie prace mogą być oddawane stale do wykonania. Gaz. Lw. 10328

NIEMIECKA firma przyjmie natychmiast robotników do budowy dróg we Lwowie, Zusatz, dobra płaca — ewent. akord. Dla zamiejscowych — mieszkanie z wyżywieniem zapewnione Biuro: Mączyńskiego 9, m. 3 Listy do Gaz. Lw. 10416

GOSPODYNI - kucharka restauracyjna zostanie przyjęta od zaraz: miejscowość letniskowa, Gaz. Lw. 10415

POSZUKUJEMY biegłej stenotypistki władającej biegle językiem niemieckim i znającej niemiecką stenografię. Ostfrucht G. m. b. H — Marmeladen u. Essigfabrik Lemberg Sommersteinstr. 170. Tel. 124—05.

GOSPODYNI Polki do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego i małego gospod. rolnego, poszukuję od zaraz. Informacje i zgłoszenia: Supińskiego 5, m. 8. 10355

POSZUKUJĘ maszynistki z jęz. niem. i ukr. Zgłoszenia do biura Dr Grieg, Lwów, Sykstuska 14, I. p.

BIURALISTY ew. biuralistki ze znajomością jęz. niem. i pisania na maszynie, poszukuje Wydawnictwo „Gazeta Lwowska" Zgłoszenia ulica Sokola 4, Dział ogłoszeń. 5055

KRAWCZYNIĘ oraz zdolną podręczną przyjmie pracownia krawiectwa damskiego. Ausweis zapewniony ul. Własna Strzecha nr 11. 10650

ROZMAITE

NIEMIECKIE PODANIA Głęboka 18

PRZEPISYWANIE na MASZYNIE dokumentów do legalizacji notarialnej TŁUMACZENIA — PODANIA, wypełnianie wszelkich druków życiorysy, listy — KOSZTORYSY techn. BIURO TŁUMACZEŃ — LWÓW — ROMANOWICZA 2 (obok Notariatu)

LEGALIZACJA odpisów i tłumaczeń Lwów, BRAJEROWSKA 10 I p

PRZYJMUJĘ szycie, przeróbki. Listy do Gaz. Lw. 10303

PO remoncie została otwarta Kawiarnia Restauracja Hochecker — Hetmańska ośm. 9505

PRZEPROWADZKI oraz wszelkie roboty końmi wykonuję tanio. Chrzanowskiej 4, parter lewy, tel. 291—01

SPRAWY ROZWODOWE. Rzecznik Konsystorski M. BAHRYNIWSKYJ, Dąbczańskiej 7, m. 4, b. Ossolińskich. godz. 9—10 16—17, tel 263-46

NOWĄ KLIENTELĘ daje prowadzenie wypróbowanej jakości kosmetyków. Kremy, pudry, pasty wody kwiatowe itp. Cenniki bezpłatnie na żądanie. Odsprzedawcy i agenci poszukiwani BION, — Warszawa — Chmielna 63/5. 4981

ARYSKIEGO pochodzenia dowody przeprowadza metryki wydobywa (ze wszystkich krajów) heraldyk (Sippenforscher) Dr D. Mudretzkyj, Kraków, Retoryka 17/4, Wiedeń 110, Türkenchauzstr. 1 4740

STARUSZKA bez rodziny prosi łaskawie litościwe serca o sprzedanie w niedrogiej cenie używanych bucików nr 39—40. Łaskawe zgłoszenia przez grzeczność ul. Ciowa 6/8.

SPISZ spokojnie! Odpluskwianie mieszkań, mebli — „Gazochemia" — Lwów, Hauptstr. (Piłsudskiego) 21. Telefon 271—06. 4881

KAPITAŁEM około 10.000 złotych przystąpię do spółki. — Warunek współpraca niezbyt absorbująca. — Oferty do Gaz Lw. 10420

ATELIER ARTYSTYCZNEJ FOTOGRAFII „Styl" Lwów, Rutowskiego nr 1 Zdjęcia dzieci specjalność. — LEGITYMACJE ZA 24 GODZINY

PORTRETY wszelkiego rodzaju wykonujemy dla firm i agentów — szybko i ładnie. — Pracownia Portretów Częstochowa, II. Aleja 40

PODANIA, TŁUMACZENIA, przepisy na maszynie, prawn., naukowe techniczne prace wykonuje: Biuro Dr GRIEGA, Sykstuska 14. 11424

DO KENNKART druki, legalizację dokumentów — załatwia biuro Dr Griega, Lwów, Sykstuska 14. 11425

POMOC LEKARSKA

Dr TADEUSZ KIELANOWSKI specjalista chorób płuc POWRÓCIŁ i ordynuje od 3-5, ul. Zyblikiewicza 5

NAUKA

JUŻ ZA 40 zł miesięcznie możesz uczyć się NIEMIECKIEGO. WPISY dziś: TYLKO GŁĘBOKA 18. v

WYUCZAM pisania na maszynach w jęz. niem polskim i ukr. Romańska ZYBLIKIEWICZA 5 4487

ŁATWĄ metodą wyuczam w krótkim czasie języka niemieckiego i francuskiego, konwersacja, korespondencja, tłumaczenia. Lagerstr. (Obozowa) 8. m. 4 8912

LEKCJE FORTEPIANU I CYTRY. Prof. M. Lipiński, PLAC HALICKI SIEDEM, II. piętro. 4831

NIEMKA udziela lekcje niemieckiego. Kurkowa 28, m. ośm. 10335

LEKCYJ tańców udziela dypl. nauczyciel Wieczysty, Kopernika 16.

ŁATWĄ metodą wyuczam w krótkim czasie języka niemieckiego i francuskiego, konwersacja, korespondencja, tłumaczenia. Lagerstr. (Obozowa) trzy, mieszk. cztery. v

ZGUBY

ZGUBIONO paszport sowiecki na nazwisko Stanisław Werchowiecki; Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem ul. Leśna 19, m. 26.

ZGUBIONO 2 bloczki do Kennkarty: dzielnica 5 na nazwisko Karkułowski Władysław i Emilia. v

DNIA 11. 10 zgubiono przy ulicy Pierackiego portfel z dokumentami i Kennkartą na nazwisko Białowąs Jan, Bełz, Berbeckiego 96. Znalazca proszony o zwrot. 10828

SKRADZIONO 1. 10. z domu torebkę z dokumentami, Ausweis pracy Heeresstandortverwaltung nr 803 i Ausweis szkolny, wyciąg metrykalny wydane na nazwisko — Żuczkowska Irena. Proszę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem. — Ostrzega się przed nadużyciem. 10361

ZGUBIONO Ausweis, notes na nazwisko Kafka Anna, zamieszkała Kasztelańska 15. Proszę o zwrot za wynagrodzeniem 10315

ZGUBIONO paszport sowiecki — nr 716681 na nazwisko — Mieczysław PILIKOWSKI 10291

ZGUBIONO 8. 10. wieczór MESZT damski żółty z prawej nogi i modlitewnik niemiecki między dworcem Łyczakowskim a przystankiem tramwajowym; znalazcę sowicie wynagrodzę Łyczakowska 46, m. 1 b

DNIA 4. 10. wieczorem wydaliła się z domu ANNA BEZDZIETNA, ubrana w granatową spódniczkę i w białą wyszywaną bluzkę Mimo lat 15-stu wygląda na lat 10. — Znaki szczególne: cztery przednie zęby z białego metalu. Ktoby wiedział cokolwiek o miejscu pobytu zaginionej proszony jest o podanie wiadomości pod adresem: Kłuszyńska 11 a, mieszkanie dwa. 11080

SKRADZIONO Kennkartę wystawioną przez gminę Tomaszów Lubelski na nazwisko Stanisław Czarnopyś. Zwrot wynagrodzę. Tomaszów Lub., ul. Św. Tekli 4. Przed nadużyciem ostrzegam. v

ZGUBIONO albo skradziono w pociągu tarnopolskim Ausweis, meldunek policyjny, 2 klucze w torebce; z pieniędzy rezygnuję. Tarnawska Anna, Pod Dębem dwa. v

ZEGAREK „OMEGA" ręczny pamiątkowy zgubiłem 13. X. przed trzecią w „trójce". Wysokie wynagrodzenie oddawcy! Zielona 25, willa naprzeciw kina „Bajka" 11266

ZGUBIONO torebkę z pieniądzmi i dokumentami, bloczek na Kennkartę 01012 A; uczciwy znalazca zwróci za dobrym wynagrodzeniem Stefania Boczyluk, Orszańska 21, Lwów

ZGUBIONO prawo jazdy kl. III — (Führerschein) na nazwisko Mieczysław Ostrowski, zamieszkały Lwów Bahozy sześć. v

DNIA 5. 10. skradziono w tramwaju nr 9, portfel, Ausweis, zameldowanie policyjne i inne drobne papiery na nazwisko Antoni Zygmunt, ulica Kochanowskiego 37. v

BIEDNA wdowa prosi łaskawego znalazcę o zwrot metryki, dowodu osobistego, kart żywnościowych, kartę ziemniaczaną na nazwisko Wiktoria Leginowicz, ul. Bischof 2, m. 8.

ZGUBIONO dokumenty, metrykę Maria Kuzyk, parafia Bilicz - Górny, Ausweis Ukr. Komitetu Lwów — Ausweis Hotel Jagrhorn, paszport sowiecki Maria Hołowka, metryka Jarosława Hołowka paraf. Jura — Lwów metryka Stefan Hołowka — parafia Kłodno - Wielkie i klucze. Proszę o łaskawy zwrot za wynagrodzeniem. Lwów, Rycerska 37, m. 6.

ZOSTAŁ zgubiony dowód rejestracyjny samochodu Ost V 3104, wystawiony na firmę V. H. B. Odpowiedzi V. H. B. — Lwów — ulica Jagiellońska 2 v

PUDERNICZKA srebrna okrągła — cyzelowana, zginęła między Leona Sapiehy 49, a Szymonowiczów 14 — przez Listopada; ostrzega się przed kupnem; znaleźne 50 zł., na adres Fürstenstrasse 49, m. 1. 10780

SKRADZIONO Ausweis dnia 7 10. wydany przez Sozialversicherung Kasse Brajerowska 16, na nazwisko Emilia Rychłowska, Lw. Dzieci 28.

ZGUBIONO Ausweis kupiecki wydany przez Handelsgruppe Lemberg — Ausweis wydany przez „Riżnoprom" Stanisławów, dowód osobisty wyd. przez Schutzpolicję na nazwisko — Wartanowicz Marian, Stanisławów.

SKRADZIONO Ausweis, polska leg. kolej. zameldowanie policyjne, kartotekę na karty żywn., leg. Spół. „Jedność na nazw. SŁ[illegible]CKI Stanisław, Kleparów, Niwa 1. Zwrot wynagrodzę. Przed nadużyciem — ostrzega się v

ZGUBIONO Ausweis na nazwisko Mieczysław Kolmer oraz cwikiery — Zwrot wynagrodzę. Kozielniki 51 v

ZGUBIONO w drodze z Hołoska Wielkiego do Lwowa Ausweis Ukr. Komitetu na nazwisko Dradrach Ilko punkty premiowe, 320 zł., Pferdepass i inne papiery. Proszę o uprzejme zwrócenie za wynagrodzeniem na adres: Dradrach Ilko, Brzuchowice, Ochronek 448 v

1000 zł. nagrody dam za znalezienie psa maści czarnej z białem z obrożą zgubił się w okolicy Janowskiej. Świętokrzyska 36, dozorca. v

ZGUBIONO Ausweis wydany przez Ostbahn na nazw. Juśków Stefan. v

ZGUBIONO Passierschein, wydany Kreishauptmannschaft Złoczów, Urkunde wydane przez Kreishauptmann na Dek., — Antrag wydany Adm. Kurs. Lwow. Bescheinigung wydany 22. 9. Adm. Kurs Lwów, Waffenschein wydany przez Landkomisarza Weiss, Brody, Wasyl Popowycz, Jesionów Zollplatz I/II. Lwów. v

✝ Ksiądz TADEUSZ DOLIWA STROŃSKI, proboszcz łac. parafii Skomorochy Stare k Halicza, zmarł nagle dnia 12 paźdz. 1943 w 44 roku życia, a 17 kapłaństwa. — Obrzęd pogrzebowy odbędzie się w niedzielę dnia 17. października br o godz. 3-ciej popołudniu z domu przedpogrzebowego przy ul. Kochanowskiego Nabożeństwo Żałobne za duszę śp. Zmarłego odbędzie się w poniedziałek dnia 18. października br. o godzinie 9 rano w kościele św. Mikołaja. RODZINA

✝ Ś. p. WITOLD ZUBR, urodz. 24. III. 1901, kierownik kopalń nafty, zmarł nagle w Majdanie, p. Rosulna. Pogrzeb odbył się w Majdanie. Cześć Jego pamięci! Rodzina.

✝ EUGENIUSZ BURCHARDT wraz z córeczką IRENĄ — zmarli nagle we ws Zbora pow. Kałusz,, o czym zawiadamia Grono Przyjaciół.

SKRADZIONO w tramwaju dnia 1. 10. 1943 Ausweis i Bescheinigung wydany przez Heeresstand Dorfverwaltung, kartę rejestr na rower odpis metryki na nazwisko P. Kondracki, Lwów, Zboiska nowe [illegible]

DNIA. 6. 10 b. m. zgubiono Ausweis na nazwisko Florek Franciszek wydany przez Liegenschaftsverwaltung Lemberg, Stadthauptmann oraz Musterungsentscheide i 350 zł. w gotówce. Łaskawego znalazcę prosi się o łaskawe zwrócenie dokumentów pod adres: Florek Franciszek, Lwów Sygniówka mała, folwark, — ulica Spiechowicza 2.

AUSWEIS Ostbahnu nr 41, świadectwo szczepienia, znaczek na Kennkartę, leg. rowerową i tramwajową kartki żywnościowe, leg. Ukr. Komitetu wszystko na nazwisko WANDA BUKIEDA skradziono wraz z portfelem dnia 7 10. 1943 w tramwaju. Proszę posiadacza mych dokumentów zwrócić za wynagrodzeniem na adres: Ostbahn - Betriebsamt Lemberg, Lohnbüro.

SKRADZIONO Ausweis, metrykę — książkę z Kasy Chorych, świadectwo dziecka, pieniądze i inne. Proszę zwrot dokumentów — Grzędzielska Józefa, Szumlańskich 9, m 3.

ZGUBIONO Ausweis i bilet kolejowy na nazwisko LIS JANINA Zadwórze.

PRYWATNE

WIELKI WSTYD nie umieć po NIEMIECKU! Uczy: Głęboka 18

Dr BORYSIEWICZ ma list w Adm. Gaz. Lw. Wiadomość proszę skierować do Gaz. Lw nr 10409

KAJTUS i Dr N. R.! Brat prosi o wiadomość. Batorego 9, m. trzy.

OSOBA która 4. 10 zostawiła pismo dla Kasi na Mikołaja, zgłosi się pisemnie lub osobiście PO POŁUDNIU. Koniecznie!! 101[illegible]

P. GRZĘDZIELSKA może odebrać znalezione papiery osobiste w biurze ul. Kazimierzowska 18, I. p.

NIEDBAŁA Edmund, proszę o wiadomość do Gaz. Lw. nr 10449:

MAŁŻEŃSTWA

Z BRAKU znajomości poszukuję drogą intel. starszego pana na stanowisku, wdowa, z własnym mieszkaniem. Cel matr. Gaz. L. 10473

KTO pożyczy 2 tys. zł. 33-letniej blondynce przystojnej w zamian za to wdzięczności Cel matr. Listy do Gaz. Lw. nr 10344:

MŁODA sierota na posadzie, pozna pana kulturalnego do lat 35. Cel matr. Listy Gaz. Lw. 10439·

WDOWIEC po sześćdziesiątce samotny, werkführer przy kolei, wyznania Jezusa Chrystusa, ożeni się z samotną emerytką nauczycielką lub innego fachu, od 50—60 lat. Ślub cywilny. — Poste - restante Chodorów — Beskid

ZAGINIENI

KTOKOLWIEK miałby wiadomość o Paulinie Schieck z domu, urodzonej w Gracu proszę podać jej adres: Lwów, Bogdanówka, Torowa 11 a; Dembicka. 10360

ZAGINĄŁ BEZ WIEŚCI. Dnia 12. października br. wydalił się z domu pop., o godz. 17-tej ROMUALD FRĄCZEK. Chłopak liczy lat 15, ubrany w sztruksowej marynarce brązowej sportowej, długie spodnie popielate, czarne meszty, na głowie niebieski kaszkiet. Opis: Wzrost około 1.60, szczupły, twarz blada (anemiczna), włosy blond do góry czesany, oczy czarne. Ktokolwiek by wiedział co o zaginionym proszony jest o podanie wiadomości rodzicom Lwów, ul. Gródecka 1. 29, br. VI. mieszkanie 67.

Redakcja przyjmuje od godz 10—11. Rękopisów nie zwracamy — Telefony: Sekretariatu 202 23 — Kroniki 105-21 Działu ogłoszeń 200 06 Za terminowy druk ogłoszeń wydawnictwo nie odpowiada Druk „Gazety Lwowskiej" Lwów, ulica Sokola 4